

عنوان مقاله:

آثار تنش خشکی درازمدت و تنوع ویژگی های مرتبط با برگشت پذیری، دیرزیستی و خواب تابستانه در گونه های داکتی لیس (Dactylis glomerata L.) و بروموس (Bromus inermis Leyss.)

محل انتشار:

فصلنامه روابط خاک و گیاه، دوره 14، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

فاطمه سعیدنیا -1- Agricultural and Horticultural Science Research Department, Khorasan Razavi Agricultural and Natural Resources Research and Education Center, Agricultural Research, Education and Extension Organization, Mashhad. ۲- Department of Agronomy and Plant Bree

محمد مهدی مجیدی - Department of Agronomy and Plant Breeding, College of Agriculture, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

آقافخر میرلوحی - Department of Agronomy and Plant Breeding, College of Agriculture, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

خلاصه مقاله:

این پژوهش به منظور ارزیابی تحمل خشکی ژنوتیپ های نوترکیب دو گونه داکتی لیس (Dactylis glomerata L.) و بروموس (Bromus inermis Leyss.) و بررسی اثر تنش خشکی درازمدت بر دیرزیستی، خواب تابستانه و برگشت پذیری اجرا شد. بدین منظور، تعداد ۳۶ ژنوتیپ داکتی لیس و ۳۶ ژنوتیپ بروموس به صورت تصادفی از بین نتایج حاصل از پلی کراس انتخاب شده و کلون شدند و در شرایط بدون تنش و تنش خشکی طی سال های ۱۳۹۴-۱۳۹۲ در مزرعه پژوهشی دانشگاه صنعتی اصفهان مورد ارزیابی قرار گرفتند. در سال پنجم (۱۳۹۵)، پس از برداشت علوفه بهاره، اجرای آبیاری به مدت ۲ ماه در هر دو رژیم رطوبتی متوقف شد و سپس گیاهان آبیاری شده و مورد ارزیابی قرار گرفتند. تنوع ژنتیکی زیادی بین ژنوتیپ های هر دو گونه از نظر اکثر صفات مشاهده شد. در گونه داکتی لیس، ضریب تنوع ژنتیکی از ۴/۳۱ تا ۶۵/۴۵٪ در شرایط بدون تنش، و از ۳/۹۳ تا ۷۹/۹۳٪ در شرایط تنش متغیر بود. در گونه بروموس، دامنه ضریب تنوع ژنتیکی در شرایط بدون تنش ۳/۵۶-۶۷/۱۸٪ و در شرایط تنش ۳/۴۲-۵۴/۶۳٪ مشاهده شد که نشان دهنده پتانسیل زیاد برای بهبود این صفات از طریق انتخاب هدفمند در برنامه های اصلاحی است. در هر دو گونه بیشترین درصد افزایش ضریب تنوع ژنتیکی تحت شرایط تنش برای صفات مرتبط با برگشت پذیری (امتیاز و نسبت برگشت پذیری در گونه داکتی لیس، و عملکرد، امتیاز، نسبت و درصد برگشت پذیری در گونه بروموس) مشاهده شد. نتایج نشان داد که گونه بروموس از نظر برگشت پذیری نسبت به گونه داکتی لیس وضعیت بهتری دارد. در هر دو گونه کاهش صفات مرتبط با برگشت پذیری، به جز صفت نسبت برگشت پذیری در گونه بروموس، تحت شرایط تنش خشکی مشاهده شد. میزان کاهش این صفات در گونه داکتی لیس نسبت به بروموس بیش تر بود. در این پژوهش، دیرزیستی ژنوتیپ های داکتی لیس در رژیم رطوبتی تنش خشکی افزایش یافت در حالی که در گونه بروموس کاهش یافت. تولید کم تر علوفه طی تابستان توسط ژنوتیپ های این ژرم پلاسما نشان داد که این ژنوتیپ ها دارای خواب ناقص بودند.

کلمات کلیدی:

Clonal evaluation, Forage grasses, Polycross, Survival, ارزیابی کلونی، پلی کراس، بقا، گراس های علوفه ای.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1764739>

